

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

सूचना

‘लैङ्गिक हिंसा र दुर्व्यवहार: छैन
हामीलाई स्वीकार’
"Orange the World
: #Hear Me to "

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

वर्ष : २६ अङ्क : २१० पृष्ठ ४ बित्तिमोड विसं. २०७८ असार ९ गते बुधवार (Wednesday, June 23, 2021) नेपाल सम्बत् १९४१ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु : ५/- भारतमा भारु : ४/-

२० मन्त्री पदमुक्त

भापा, असार ८। प्रतिनिधिसभा विघटनपछि नियुक्त भएका २० मन्त्री पदमुक्त भएका छन्।

कामचलाउमा परिणत भएको वर्तमान सरकारले मन्त्रिपरिषद् विस्तार गर्नु संविधानविपरीत भएको भन्दै परेका सात रिटमाथि सर्वोच्च अदालतले अन्तरिम आदेश दिएको निवेदनमध्येका एक अधिवक्ता शालिकराम सापकोटाले बताए।

प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर राणा र न्यायाधीश प्रकाशकुमार लुंगानाको संयुक्त इजलासले मन्त्रिपरिषद् विस्तारको निर्णय तत्काल कार्यान्वयन नगर्न अन्तरिम आदेश दिएको हो। जेठ २१ र २७ गते केपी शर्मा ओलीले गराएको मन्त्रिपरिषद् विस्तारलाई मान्यता नदिन आदेश दिए लगत्तै २० जना मन्त्रीको पद

गाएको छ।

सर्वोच्चको अन्तरिम आदेश अनुसार अब प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीका अलावा विष्णु पौडेल, कृष्णगोपाल श्रेष्ठ र वसन्त नेम्बाङ र लीलानाथ श्रेष्ठ मात्र मन्त्री कायम रहने भएका छन्।

प्रधानमन्त्री ओलीले जेठ २१ गते जसपाबाट १० र एमालेबाट ६ गरी १७ सदस्यीय मन्त्रिमण्डल पुनर्गठन गरेका थिए। त्यस्तै, दोस्रोपटक जेठ २७ गते जसपाबाट एक र एमालेबाट ७ सहित ८ मन्त्री थपेर पूर्णता दिएका थिए। प्रधानन्यायाधीश जवरासहितको संयुक्त इजलासले यस्तो अन्तरिम आदेश दिएको हो। मन्त्रिपरिषद् पुनर्गठनविरुद्ध परेका

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

नेपाली कांग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद सिटौलाको पहल

भापाका स्वास्थ्य संस्थालाई १२ वटा अक्सिजन कन्सनट्रेटर वितरण

भापा, जेठ ८। नेपाल चिकित्सक संघले भापामा १२ वटा अक्सिजन कन्सनट्रेटर र ५० थान पीपीई दिएको छ। पूर्व गृहमन्त्री तथा उपप्रधानमन्त्री एवम् नेपाली कांग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद सिटौलाको पहलमा नेपाल चिकित्सक संघले भापामा १२ वटा अक्सिजन कन्सनट्रेटर र ५० थान पीपीई दिएको हो।

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भापा परिसरमा मङ्गलबार एक कार्यक्रमकावीच कांग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद सिटौलाले सो अक्सिजन कन्सनट्रेटर र पीपीई स्वास्थ्य कार्यालयमार्फत १० वटा स्थानीय तहका स्वास्थ्य केन्द्रहरूलाई हस्तान्तरण गरेका थिए।

भद्रपुरमा तीन वटा, कचनकवल, हल्लिबारी, वाह्रदशी, अर्जुनधारा, बित्तिमोड, बुद्धशान्ति, गौरदाह, शिवसताक्षी र भापा गाउँपालिकालाई एक/एक थान अक्सिजन कन्सनट्रेटर हस्तान्तरण गरेका थिए। हस्तान्तरण कार्यक्रममा बोल्दै नेता सिटौलाले निशुल्क स्वास्थ्य उपचार र मौलिक हक बारेमा सबै राजनीतिक दल मिलेर बनाएको संविधानमा राखेका छौं तर, आज संविधानमा राखिएको कुरा कार्यान्वयन नहुँदा दुख लागेको बताए।

कोभिड-१९ले सबै नेपाली जनतालाई सचेत गराइसकेको बताउँदै उनले भने- 'अब सरकारी अस्पताललाई सुधार गर्नुका साथै स्वास्थ्य क्षेत्रलाई उच्च

प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने सबै दलको दायित्व हो।' कार्यक्रममा भद्रपुर नगरपालिकाका मेयर जीवनकुमार श्रेष्ठले कोभिड १९ सङ्क्रमणबाट सङ्क्रमितले अक्सिजन अभावको कारण मर्नु पर्ने घटना दुःख भएको बताए। सरकारी स्वास्थ्य क्षेत्रलाई सुधारका लागि तीनै तहका सरकार लाग्नुपर्ने उनको भनाइ छ। नेपाली कांग्रेस भापाका सभापति उद्धव थापा, पार्टीका नेता देउमान

थेवे, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भापाका निमित्त कार्यालय प्रमुख ईश्वरीप्रसाद पौडेल, मेची अस्पतालका मेसु डा. टङ्क वाह्रकोटी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी भापा शाखाका सभापति लोकराज ढकाल, कांग्रेसका भापा सभापति उद्धव थापा लगायतको उपस्थितिमा भएको कार्यक्रमको सञ्चालन कांग्रेसका क्षेत्रीय सभापति गणेश पोखरेलले गरेका थिए।

१२ जना भुटानी शरणार्थी संक्रमित

दमक, असार ८। भुटानी शरणार्थी शिविरका १२ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण पुष्टि भएको छ।

दमक नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाद्वारा दुई दिन अघि दमक-३ बेलडाँगीस्थित भुटानी शरणार्थी शिविरमा गरिएको परीक्षणमा सो संख्यामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण पुष्टि भएको हो। शिविरमा बसोबास गरिरहेका ३१ जनाको एन्टिजेन परीक्षण गर्दा १२ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण पुष्टि भएको स्वास्थ्य शाखा अधिकृत बड्ढी बरालले जानकारी दिए।

सङ्क्रमण पुष्टि भएका सबैलाई आवश्यक औषधिसहित होम आइसोलेसनमा बस्न अनुरोध गरिएको उनले जानकारी दिए। यसैगरी कोरोना भाइरस सङ्क्रमणबाट हालसम्म शिविरमा पाँच जनाको मृत्यु भइसकेको छ भने कोरोना भाइरससँग मिल्दोजुल्दो लक्षण देखिएका तर परीक्षण नगरिएका अन्य केही व्यक्तिको पनि मृत्यु भएको अनुमान गरिएको शिविरका पूर्वसचिव युवराज साङ्पाङले बताए।

शिविरमा बढ्दै गएको कोरोना सङ्क्रमणको नियन्त्रणका लागि सरोकारवाला निकायले तत्काल ध्यान दिनुपर्ने भुटानी शरणार्थी अपाङ्ग संघकी अध्यक्ष देवीमाया गुरुङ्गले

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

लापरवाहीले लिइरहेको छ ज्यान

पाँचथर, असार ८। जिल्लाको कुम्मायक गाउँपालिका घर भई फिदिममा बस्दै आएका ४५ वर्षीय पुरुषले ज्वरो, रुखाखोकीलगायत स्वास्थ्य समस्या देखिएपछि गत जेठ ३ गते पाँचथर जिल्ला अस्पतालमा पीसीआर परीक्षणका लागि स्वाव दिए।

स्वास्थ्य समस्याले सताइरहेकै थियो र उनी अस्पताल गएनन्। पीसीआरको रिपोर्ट तीन दिन बिता पनि आएन। सिकिस्तै विरामी परेपछि जेठ ६ गते दिउँसो उनलाई पाँचथर जिल्ला अस्पताल पुर्‍याइयो। कोभिड-१९सँग मिल्ने लक्षण देखिएपछि आकस्मिक कक्षा स्वास्थ्यकर्मीले सोधीखोजी गर्दा उनले स्वाव दिएको पत्ता लाग्यो। हतपत प्रादेशिक जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला विराटनगरमा उनको रिपोर्टबारे खोजी भयो। रिपोर्ट पोजेटिभ रहेको पाइएपछि जिल्ला अस्पतालकै अस्थायी कोभिड कक्षमा भर्ना गरियो।

उनको शरीरमा अक्सिजनको उपलब्धता कमजोर रहेको र फोक्सोमा समस्या देखिएपछि तत्कालै थप उपचारका लागि भापा पठाइएकोमा बीच बाटोमै उनको मृत्यु भयो। स्वास्थ्यमा समस्या देखिए पनि हिलो गरी अस्पताल आएकोले उनलाई रिक्कभर गर्नसके सम्भावना अत्यन्तै कम थियो, उनी भर्ना भएका बखत आकस्मिक कक्षमा ड्युटीमा रहेका अहेव दीपक अधिकारीले भने-

विरामीको लापरवाहीका कारण गम्भीर समस्या ल्याइसकेकाले केही गर्न सके अवस्था रहेन। फोक्सोमा समस्या रहेका ती सङ्क्रमितलाई मद्यपानले सबैभन्दा बढी समस्या पारेको देखियो।

तेह्रथुमको आठराई गाउँपालिका घर भई फिदिममा बस्दै आएका ६५ वर्षीया महिलाको अप्पर ग्यास्ट्रोइन्टेस्टल ब्लिडिङ (युजिआई) का कारण जेठ २८ गते पाँचथर जिल्ला अस्पतालमा मृत्यु भयो। जेठ २५ गते गरिएको एन्टिजेन परीक्षणमा उनीसहित परिवारका अन्य सदस्य समेतमा कोरोनाभाइरस सङ्क्रमण देखिएको थियो। स्वास्थ्य अवस्था सामान्य रहेकाले उनी होम आइसोलेशनमै बस्दै आएका थिइन् तर एक्कासी मुखबाट रगत वान्ता गर्ने समस्या देखिएपछि आफन्तले उनलाई अस्पताल पुर्‍याए। अस्पतालमा उपचारको प्रयास हुँदाहुँदै उनको ज्यान गयो।

पाँचथर जिल्ला अस्पतालका सिनियर अहेव उमेश साहका अनुसार यूजीआई ग्यास्ट्रिकको अल्सर भई आन्द्रमा प्वाल परेर नाक वा मुखबाट रगत वान्ता हुने समस्या हो। कोभिड-१९को सङ्क्रमणजस्ता जटिल स्वास्थ्य समस्या हुँदा यस प्रकारका रोगले ज्यानै जान सक्छ। नियमित स्वास्थ्य परीक्षण नगर्ने, खापान नियमित नहुने, औषधि सेवन नगर्ने, अत्यधिक मद्यपान गर्ने जस्ता कारणले

कोरोनाभाइरस सङ्क्रमण देखिए पनि मृत्युको कारण अर्कै रहन जान्छ। मृतक महिलामा पनि यसै प्रकारका समस्या देखिएको स्वास्थ्यकर्मी बताउँछन्।

कोभिड-१९सँग मिल्ने लक्षण देखिएका स्वास्थ्य समस्या भएपनि जिल्लाको फाल्गुनन्द गाउँपालिका-३ का ६३ वर्षीय पुरुषले परीक्षण गर्न मानेनन्। मृतकका आफन्तले उनकै कारण परिवारका अन्य सदस्यसमेतमा सङ्क्रमण फैलिएको भन्दै उनको परीक्षणका लागि स्वास्थ्यकर्मी र जनप्रतिनिधि समेतलाई गुहारे। परिवारका सदस्य, आफन्त तथा स्वास्थ्यकर्मी समेतको आग्रह नमानेका उनलाई ज्वरो, रुखाखोकी र भाडापखालाजस्ता समस्या देखिएपछि उपचारका लागि अस्पताल लैजाने तयारी गर्दागर्दै जेठ १६ गते घरमै मृत्यु भयो।

कोभिड-१९का लक्षणसँग मिल्ने लक्षण देखिएकाले मृत्युपश्चात उनको एन्टिजेन परीक्षण गर्दा रिपोर्ट पोजेटिभ आयो। विरामीले स्वास्थ्य समस्या नै नबताई, परीक्षण नै नगरी उपचारमा लैजाने कुरा भएन, फाल्गुनन्द गाउँपालिकाका अध्यक्ष वीरबहादुर कुरुम्बाङले भने- परीक्षण गर्नु नपाई उनको ज्यान गयो। परिवारका सदस्यदेखि स्वास्थ्यकर्मी समेतको आग्रह अस्वीकार गरी कोरोनाभाइरसको सङ्क्रमणलाई

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

लागूऔषधसहित पाँच जना पक्राउ

मोरङ, असार ८। मोरङ सुनवर्सी नगरपालिका-८ विश्वकर्मा चौकमा लागूऔषध बाउन सुगर सहित तीन जनालाई पक्राउ गरिएको छ।

पक्राउ पर्नेमा सुनसरी इटहरी-७का ३५ वर्षीय सुजन भन्ने ललित चौधरी, मोरङ कानेपोखरी-७ का २० वर्षीय महेश चौधरी र १९ वर्षीय भत्तेल भन्ने समिर चौधरी रहेका छन्। प्रहरी चौकी

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

हल्लिबारी: 'द्वार एक, सेवा अनेक'

सुरेन्द्र ञ्जडारी

भापा, असार ८। नेपालकै होचो भू-भाग भनेर चिनिएको केचनादेखि करिब २५ किलोमिटर उत्तर पश्चिममा रहेको धनुष पोखरीलाई पूरातात्विक र ऐतिहासिक महत्वको पोखरीको रूपमा लिइन्छ। यो पोखरी हल्लिबारी गाउँपालिकाको वडा नम्बर ५मा अवस्थित छ।

महाभारतकालीन इतिहाससँग जोडिएको यो पोखरीको वरिपरि विभिन्न धर्मावलम्बीहरूका मठ मन्दिरहरू रहेका छन्। पोखरीको अर्को अनौठो विशेषता हो यहाँको पोखरीमा रहेका माछा माँने वा निकाल्ने गरिदिन। यही किम्वदन्तीलाई आत्मसात गर्दै गाउँपालिकाको निर्माणाधीन भवनलाई समेत धनुष आकारमा तयार गरिएको छ।

तीन करोड ९० लाख ७९ हजार ३ सय ३ रुपैयाँ ४० पैसाको लागतमा निर्माणाधीन भवनको

पश्चिमतर्फको भागलाई धनुष आकारमा मोडिएको छ। धनुषपोखरी आसपासको क्षेत्रमा स्थानीय दाताले एक विगाह १० कठ्ठा जमिन निशुल्क उपलब्ध गराएपछि गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन अहिले निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको छ। निर्माणाधीन गाउँपालिकाको भवनको करिब ८० प्रतिशत काम सम्पन्न भएको गाउँपालिका अध्यक्ष रवीन्द्र लिङ्देनले बताए।

२०७६ साल जेठ १ गते किरातेश्वर कन्दुक्सन एण्ड ड्रिलिङ्गा कम्पनी सुकेधारा काठमाडौंले भवन निर्माणको ठेक्का लिएको थियो। सोही वर्षको असार ३० गते भवन निर्माणको काम सम्पन्न गर्नु पर्ने भए पनि कोभिड १९को वढ्दो संक्रमणका कारण निर्माणको काम सम्पन्न हुन नसकेको गाउँपालिका अध्यक्ष लिङ्देनले बताए। आगामी दुई/तीन महिना भित्रै गाउँपालिकाको प्रशासनिक

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बाल्मीकि एजुकेशन फाउण्डेशन बित्तिमोडको विद्यार्थी भर्ना सम्बन्धी सूचना

शैक्षिक सत्र २०७८का लागि यस बाल्मीकि एजुकेशन फाउण्डेशनमा नर्सरीदेखि कक्षा ८ सम्मका लागि नयाँ विद्यार्थी भर्ना सुलेको सतृपूर्ण अभिभावकहरूमा सहर्ष जानकारी गराउँदछौं।

भर्ना आवेदन फारम बिद्यालय प्रशासनबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ।

भर्ना: २०७८ असार ६ गते आइतबारदेखि। समय : बिहान १० बजेदेखि १ बजेसम्म

विस्तृत जानकारीका लागि बित्तिमोड-१, भापा ०३३-५४०१५५ / ५४२८२०

बाल्मीकि एजुकेशन फाउण्डेशन

बित्ति आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर, अष्टाङ्ग आयुर्वेद फार्मेसी

दैनिक ओपीडी, क्षारस्न, पायल्स, फिसर, फिस्टुला, हाडजोर्नी, प्यारालाइसिस, नशा, माइग्रेन तथा अन्य जुनसुकै रोगको उपचारको लागि सम्पर्क : ९८०६०००३९३/०२३-५९०१६६

ह्याङ्ग्रेमा पक्की पुल

उमानाथ भण्डारी

कमल, असार ८। कमल गाउँपालिका वडा नम्बर-२ स्थित ह्याङ्गे खोलामा पक्की पुल निर्माणको काम सम्पन्न भए सँगै वर्षैभरि यातायात सञ्चालनमा सहज हुने भएको छ।

गाउँपालिकाको वडा नम्बर-२स्थित क्याम्पा र समयगढ बजारको बीचको पर्ने ह्याङ्गे खोलामा पुल नभएका कारण

वर्षायाममा क्याम्पा र समयगढ बजार बीच आवतजावत बन्द हुन्थ्यो। पुल निर्माणको काम सम्पन्न भएपछि अब वर्षैभरि आवतजावतमा सहज हुने भएको वडा नम्बर २का अध्यक्ष तारानाथ न्यौपानेले बताए।

३५ लाख ४३ हजार ६२७ रुपैयाँको लागतमा निर्माण सम्पन्न भएको पुल सञ्चालनमा आएपछि कमल गाउँपालिको केखा, क्याम्पा, समयगढ,

बाँसवारी हुँदै गौरादहसम्म पुग्नका लागि सहज भएको अध्यक्ष न्यौपानेले बताए। पुल नभएकाले यहाँका जनतालाई धेरै समस्या थियो। बर्खाको समयमा सामान्य समान खरिद गर्नदेखि विरामी भएको बेला औषधि किन्नका लागि समेत धेरै घुमेर मात्र बजार पुग्नुपर्ने बाध्यता थियो। अब पुल निर्माण भएपछि त्यो सबै समस्या हटेको स्थानीयवासी महेन्द्र पौडेलले बताएका छन्।

लापरवाहीले ...

सामान्य रुधाखोकी ठान्ने प्रवृत्तिले उनको ज्यान गएको स्थानीय स्वास्थ्यकर्मी बताउँछन्।

फिदिम नगरपालिका-७ र ८ रानीटारमा कोरोनाभाइरस सङ्क्रमण निकै व्यापक फैलिइरहेको थियो। विवाह, भोजलगायतका कार्य रोकिएका थिएनन्। सङ्क्रमण दर उच्च थियो। सबैले परीक्षण गराउन नमान्दा सङ्क्रमण नियन्त्रणमा आएको थिएन। समयमा परीक्षण नगराएका फिदिम-८का ६० वर्षीय पुरुष सिकिस्त विरामी भई असार १ गते जिल्ला अस्पतालमा भर्ना भए। तुरुन्तै एन्टिजेन परीक्षण गर्दा रिपोर्ट पोजेटिभ आयो। साँझ ६:३० बजे उनको मृत्यु भयो।

सोही वडाका दुई जना पुरुषको कोभिड-१९को लक्षणसँग मिल्ने स्वास्थ्य समस्याका कारण ज्यान गयो। स्थानीय ६२ र ७२ वर्षीय पुरुषको जेठ २१ गते मृत्यु भयो। यद्यपि उनीहरूमा कोरोनाभाइरस सङ्क्रमणको परीक्षण हुन सकेको थिएन्। वडा कार्यालयले सङ्क्रमण निकै व्यापक भएको भन्दै परीक्षण गराउन आह्वान गरेको थियो तर सबै स्थानीयवासी यसमा तयार भएनन्।

गाउँमा सङ्क्रमण फैलिँदै गएपछि सबैलाई परीक्षण गराउन अपील गरेको भए पनि सबैको परीक्षण हुनसकेको थिएन- फिदिम-८का वडाध्यक्ष शेरबहादुर नेम्वाङले भने- गाउँमै स्वास्थ्यकर्मीको टोली बोलाएर परीक्षणको प्रबन्ध गरेको थिएँ। परीक्षण नभई एकै दिन एकै वडाका दुई जना पुरुषको मृत्यु भएको घटना सार्वजनिक भयो। कोभिड-१९का लक्षण देखिएपनि वडाले परीक्षणका लागि गरेको आह्वानमा मृतक सहभागी थिएनन्। मृत्युको समाचार सञ्चारमाध्यमबाट सार्वजनिक भएपछि तनाव भने वडाध्यक्षलाई आइपुग्यो। उनीहरूको कोरोनाभाइरस सङ्क्रमणका कारण मृत्यु भएको पुष्टि भएन् तर कोरोनाभाइरससँग मिल्ने लक्षण भने थिए- वडाध्यक्ष

१० मन्त्री ...

प्रकरसहित ९ रिट प्रधान न्यायाधीश जवरा र न्यायाधीश हुंगानाको इजलासमा थियो।

‘प्रतिनिधिसभा विघटन भएको विशेष परिस्थितिमा प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा जे जुन अवस्थाको मन्त्रिपरिषद् छ, त्यही मन्त्रिपरिषद्ले कार्य सञ्चालन गर्नेछ’ भनी स्पष्ट रुपमा किटानीका साथ उल्लेख भइरहेको परिप्रेक्ष्यमा तत्काल कायम रहेका प्रधानमन्त्रीले अन्य सामान्य अवस्थाको प्धानमन्त्रीले जस्तो मन्त्रिपरिषद विस्तार गर्ने, थप गर्न सक्ने भनी संविधानको कुनै पनि धारामा उल्लेख नभएको र धारा ७७ (३)ले साविककै मन्त्रिपरिषदले कार्य सञ्चालन गर्ने भनी किटानी गरिरहेको अवस्थामा प्राइम फोसिया रुपमा मन्त्रिपरिषदको विस्तार गर्ने वा थप गर्ने अधिकार प्रधानमन्त्रीमा रहेको देखिदैन्’- अन्तरिम आदेशमा भनिएको छ।

सर्वोच्चमा रिट दायर भएर कारण देखाउनु आदेश जारी भएका बेला प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले दोस्रोपटक

विस्तार गरेर मन्त्रिपरिषदलाई पूर्णता दिएका थिए। त्यसविरुद्ध वरिष्ठ अधिवक्ता दिनेश त्रिपाठीले पूरक निवेदन दिएका थिए।

मन्त्रिपरिषद् पुनर्गठनविरुद्ध वरिष्ठ अधिवक्ता त्रिपाठीसहित, अधिवक्ता अधिवक्ता राजकुमार सुवाल, शालिकराम सापकोटा, सीतादेवी श्रेष्ठ, कञ्चनकुण न्यौपाने, वीरेन्द्र प्रसाद साह समेतले राष्ट्रपति कार्यालयसमेतलाई विपक्षी बनाई रिट दायर गरेका हुन्। रिट निवेदकले पुनर्गठित मन्त्रिमण्डललाई काम कारवाहीमा रोक लगाउन अन्तरिम आदेश माग गरेका थिए। प्रतिनिधिसभा विघटनपछि कामचलाउ भइसकेको सरकारले मन्त्रिमण्डल विस्तार गर्नु कानून संविधानको वर्खिलाप भएको निवेदकको जिकिर थियो। सर्वोच्चको मंगलबारको आदेशले ओली सरकारलाई ठूलो धक्का पुगेको राजनीति विश्लेषण गरिएको छ।

लागूऔषधसहित ...

भफडतलबाट खटिएको प्रहरी टोलीले दक्षिणबाट आउँदै गरेको तीन जना सवार

सवार प्र.न.१-०२-०४५१ प ३९७३ नम्बरको मोटरसाइकल रोकी चेकजाँच गर्दा उनीहरूको साथबाट १४ ग्राम लागूऔषध ब्राउन सुगर फेला पारी मोटरसाइकल सहित पक्राउ गरिएको हो। यसैगरी सोही स्थान सुनवर्सी-८ विश्वकर्मा चौक स्थितमा प्रहरी चौकी सिक्टीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले लागूऔषधसहित दुई जनालाई पक्राउ गरेको छ।

बिर्तामोड नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बिर्तामोड, भ्रपाा प्रदेश नं. १ नेपाल

संधियारका नाममा जारी १५ दिने सूचना

साविक अनारमनी नगराेमुख गाविस, साविक बारपाने गाविस, साविक गरामनी गाविस वडा नं. हाल बिर्तामोड नगरपालिका, वडा नं. ४ बस्ने श्री डिपबहादुर नेउपानेले निजका नाममा दर्ता कायम रहेको तपसिल बमोजिम जगामा भवन निर्माण, नक्सा पास तथा निर्माण कार्यको अनुमति पाउँ भनी घर नक्सासहित निवेदन पेश गर्नु भएकोमा तपाईं संधियारको उपस्थिति नरहेकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०१४ को दफा ३१ को उपदफा (क) बमोजिम यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। उक्त विवरणमा तपाईंको कुनै हाकदावी भए यो सूचना प्रकाशित भएको भित्तिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र आफ्नो प्रमाणसहित यस कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुहोला। म्यादभित्र कुनै दावी बिरोध नभए कानून बमोजिम भई जाने ब्यहोरा समेत सूचीत गरिन्छ।

जग्गा रहेको स्थान	सिट नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल	नक्सा दर्ता	सूचना प्रकाशित मिति	सर्जमिन
बिर्तामोड नगर-४	१७९/०११९	४६४५४	१९०.८४	२०७७/११/२४	२०७७/११/२४	२०७०/०३/०८

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)
बिर्तामोड, भ्रपाा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।)

गुपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

पूर्वाञ्चलमै सबैभन्दा ठूलो क्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु

मोरङ, असार ८। मोरङ रंगेली नगरपालिका-७ रंगेली बजारमा पश्चिमतर्फ जाँदै गरेको ना ४ ख ३४९३ नम्बरको टिपरको ठक्करबाट मोटरसाइकल चालकको मृत्यु भएको छ।

मृत्यु हुनेमा प्र१-०२-०४३प ८०११ नम्बरको मोटरसाइकल चालक रतुवामाई-६ सौठाका ४२ वर्षीय तिलक राज खड्का रहेका छन्। मंगलवार बिहान सोही दिशा तर्फ जाँदै गरेको मोटरसाइकललाई ठक्कर दिँदा गम्भीर घाइते भएका खड्काको रंगेली अस्पतालमा पुर्‍याउना साथ मृत्यु भएको थियो। टिपर र चालक धनपालथान-६ का ३९ वर्षीय विद्यासागर राय इलाका प्रहरी कार्यालय रंगेलीको नियन्त्रणमा रहेका छन्।

उता उदयपुर रौतामाई गाँउपालिका-१ टाटनेमा टयाक्टरबाट लडेर सहचालक रौतामाई-७ का ३२ वर्षीय तुलबहादुर केछ्छाकी मगरको मृत्यु भएको छ।

नेपाल टेलिकमको चित्रे टावरको सामान लिएर जाँदै गरेको स१त ६८५८नम्बरको टयाक्टरबाट अचानक लडेर गम्भीर घाइते भएका उनको जिल्ला अस्पताल गाईघाटमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो। टयाक्टर र चालक रौतामाई-७का २५ वर्षीय चेतु दमाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुरको नियन्त्रणमा रहेका छन्।

प्रेस संगठन भ्रपाालाई पूर्णता, डी. कौडिन्य स्मृति पुरस्कारलाई निरन्तरता

बिर्तामोड, असार ७। प्रेस संगठन भ्रपााले जिल्ला कार्य समितिलाई पूर्णता दिएको छ। संगठनका जिल्ला संयोजक भृलुन रेग्मीको अध्यक्षतामा बिर्तामोडमा बसेको पूर्ण बैठकले कर्मिटी विस्तार गरेको हो।

बैठकले संगठनको सह-संयोजकमा पार्थ मण्डल र सुष्मा कुमाललाई जिम्मेवारी दिएको छ। त्यस्तै कोषाध्यक्षमा पुष्प खड्का तथा सदस्यमा दिलीप थापा रहेका छन्। अन्य सदस्यपछि थप गरिने संगठनका सचिव उदव पुरीले जानकारी दिए।

त्यस्तै बैठकले डी. कौडिन्य स्मृति पत्रकारिता पुरस्कारलाई निरन्तरता दिने निर्णय गरेको छ। पुरस्कार राशि बढाएर २१ हजार रुपैयाँ पुरयाइएको छ। उक्त पुरस्कारद्वारा साउन ७ गते डी. कौडिन्य स्मृति दिवसका दिन एक जना पत्रकारलाई पुरस्कृत गरिनेछ।

बैठकले संगठनका केन्द्रीय सदस्य तथा नेपाल पत्रकार महासंघ प्रदेश १का कोषाध्यक्ष विमल लामिछानेको संयोजकत्वमा पुरस्कार छनौट समिति निर्माण गरेको छ। समितिको सदस्यमा

भृलुन रेग्मी, डिकेश लामा, राजु पाठक र लीलाराज भ्रापाली छन्।

बैठकले संगठनको तर्फबाट पत्रकार महासंघ प्रदेश र जिल्ला समितिमा निर्वाचित पदाधिकारी तथा सदस्यलाई वधाईसहित सफल कार्यकालको शुभकामना समेत व्यक्त गरेको थियो।

बैठकपछि आयोजित पार्टी नेतृत्वसंगको छलफल कार्यक्रममा नेकपा माओवादी केन्द्रका केन्द्रीय सदस्य तथा भ्रपाा सह-इन्चार्ज धर्मशिला चापागाँईले श्रमजीवीवर्गको पक्षमा कलम चलाउन आग्रह गरिन्। कार्यक्रममा माओवादी केन्द्रका भ्रपाा सचिव मणिकुमार साम्पाङको आतिथ्य रहेको थियो।

छ। सरकारी निकायका प्रयासले मात्रै महामारी नियन्त्रण हुनसक्दैन- सुवेदीले भने- यसका लागि नागरिक सचेत हुनुपर्छ। अधिकांश मृत्युका घटना समेत लापरवाहीकै कारण भएको पाइएको भन्दै उनले सचेततापूर्वक सामूहिक प्रयासबाट सङ्क्रमण नियन्त्रण र मृत्युका घटना रोक्नुपर्ने राय छ।

हल्दिवारी ...

भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी तयारी भइरहेको छ- अध्यक्ष लिङ्देनले भने- ऐतिहासिक महत्त्व बोकेको धनुष पोखरीको संरक्षण र गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण एकैपटक सम्पन्न हुँदैछ।

गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन नहुँदा अहिलेपनि गाउँपालिकाको काम भाडाको घरबाट सञ्चालन गर्नु परेको गाउँपालिका अध्यक्ष लिङ्देनले बताए। अब केही महिनाभित्रै गाउँपालिकाको भवन निर्माण सम्पन्न हुन्छ- अध्यक्ष लिङ्देनले भने- हामीले निर्माण गरेको भवन छुट्टै मोडालिटीको छ। सेवाग्राही सेवा लिन आएपछि एउटै हाताभित्रबाट सबै सेवा एकै पटक लिन सक्छन्। त्यही डिजाइनमा हामीले भवन निर्माण गरिरहेका छौं। जनप्रतिनिधि बस्ने छुट्टै भवन हुन्छ, बाँकी कर्मचारीका लागि सेवा प्रवाह गर्न एकै ठाउँबाट मिलाइन्छ - अध्यक्ष लिङ्देनले भने।

गाउँपालिकाको भवन निर्माणका लागि स्थानीय दाताले सीमाना मिल्दो गरी जमिन छुट्याएर प्रदान गरेको र गाउँपालिकाको भवन यस क्षेत्रमा वनेकोमा सबै गाउँपालिकावासी हार्पित भएको अध्यक्ष लिङ्देनले बताए।

भवन निर्माणका लागि देउकुमार लिम्बू, सन्तोष मेयाङ्को, तीलप्रसाद सुवेदी लगायतले जमिन उपलब्ध गराएको लिङ्देनले बताए। ऐतिहासिकतालाई समेत मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकाले प्रशासनिक भवन निर्माण गरेको र भवन भूकम्प प्रतिरोधी रहेको बताइएको छ।

यता गाउँपालिकाका इञ्जिनियर संकल्प खनालले २०७४/०७को बजेटबाट गाउँपालिकाको भवन निर्माण भइरहेको बताएका छन्। कूल लागत ५ करोड ५१ लाख २हजार ८ सय ६१ रुपैयाँ अनुमान गरे पनि तीन करोड ९० लाखमा ठेक्का लगाएको उनले बताए। भवन ब्लक/ब्लक सिस्टममा तयार भएको इञ्जिनियर खनालले बताए। उनले भने- भवनमा सातवटा ब्लक रहेका छन्। जसमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, मिडिडहल, प्रशासनिक भवन, धनुषपोखरी आकारमा निकाल्न अन्य ब्लक बनाइएको छ, भने क्यान्टिन हल समेतसँगै रहेको छ।

द्वार एक, सेवा अनेकको अवधारणामा तयार गरिएको यो भवन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको कोठामा प्रवेश गरेपछि सबै सेवाग्राही काम सम्पन्न नगरुञ्जेल बाहिर निस्कनु पर्दैन। सबै सेवा भित्रैबाट हुन्छ। करिव ५ सय जना मानिस अटाउन सक्ने गरी प्रशासनिक भवन बनाइएको छ- इञ्जिनियर खनालले भने।

धनुष आकारमा तयार गरिएको भवनको मोहोडा तयार गरिएको र धनुषको टुप्पो मात्र बनाउन बाँकी रहेको निर्माण व्यवसायी राम वान्तवाले बताए। ऐतिहासिकताको आधारमा निर्माण गरिएको यो भवन निर्माण सम्पन्न भएसँगै यसले छुट्टै महत्त्व राख्ने उनको भनाइ छ।

११ जना ...

बताइन्। यसैबीच शिविरका १० जना सङ्गमित परिवारलाई शरणार्थी सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय संस्था (यूएनएसीआर) र विश्व लुथरन फेडरेशनको सहयोगमा चामल, तेललगायत खाद्यान्नसहित सरसफाइसम्बन्धी सामग्री प्रदान गरिएको बताइएको छ। पूर्वी मोरङको पथरी र दमकमा रहेको दुई शिविरमा करिव पाँच हजार भुटानी शरणार्थी बस्दै आएका छन्।

नाहितका लागि

१
मिचिमिचि कम्तिमा ३० सेकेण्ड साबुन पानीले हात धुने वा स्थानिटाइजरको प्रयोग गर्ने

२
मास्क लगाउँदा डोरीमा समाई अलुहारमा टम्न मिल्ने गरी लगाउने

३
नास्क, मुख र ट्युंडो ढाकिने गरी लगाउने

४
डोरी मात्र समाई मास्क फुकाल्ने

५
सकभर मास्कलाई हातले नछुने

६
कपडाको मास्कलाई फेरी प्रयोग गर्न मिल्छ। फुकालेको मास्कलाई सफा र सुर्ख्खा हुनेगरी राख्ने

७
प्रयोग गरेको मास्कलाई हरेक दिन साबुन पानीले धुने र घाममा सुकाउने

८
एक अर्काबाट कम्तीमा २ मिटर टाढा बसौं। बेलाबेलामा साबुन पानीले मिचिमिचि कम्तिमा ३० सेकेण्ड हात धुने वा स्थानिटाइजर प्रयोग गर्ने

९
एक अर्काबाट कम्तीमा २ मिटर टाढा बसौं। बेलाबेलामा साबुन पानीले मिचिमिचि कम्तिमा ३० सेकेण्ड हात धोऔं। घरबाट बाहिर जाँदा अनिवार्य मास्क लगाऔं।

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

जोरिखम ठरेको छैन

कर सङ्कलन गर्ने समय सीमा सकिन लाग्दा सरकारले बन्दाबन्दी खुकुल्याउँदै लगेको छ । चालू आर्थिक वर्षभित्र तिर्नुपर्ने कर उठाउन कै लागि भए पनि निषेधको आदेश हटाउन जरूरी भएर हुन सक्छ केही व्यवसाय बाहेक पूर्णरूपले खुल्ला गरिएको हो । यही समय जनस्वास्थ्यविद्हरूले भने जस्तै कोरोनाको नयाँ भेरियन्ट पहिचान भएको छ । भाइरसको आनुवंशिक संरचनाको अध्ययन गर्न पठाइएका अङ्ग्रेजी नमूना मध्ये सङ्ग्रेहीय वटा नमूनामा नयाँ प्रजातिको 'डेल्टा प्लस भेरियन्ट' भेटिएको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जनाएको छ । यसले नेपालमा कोरोना संक्रमणको जोखिम भन्ने उच्च रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ । भाइरस स्वरूप परिवर्तन गर्दै नयाँ लक्षणसहित विस्तार हुँदा मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पुर्‍याउँछ । त्यसकारण पनि सरकारले बन्द खुल्ला गर्‍यो ठानेर निर्धक्क, निस्फक्ती हिँड्नुल गर्नु आफ्नै लागि घातक हुनसक्छ भन्ने बिसंनु हुँदैन ।

विश्वका दशभन्दा बढी देशमा भेटिएको परिवर्तित रूपको भाइरस डेल्टा प्लस कति संक्रामक छ भन्ने यकिन भइसकेको छैन । तर, कोरोना भाइरसकै कारण विश्वमा लाखौंको ज्यान गइसकेकोले परिवर्तित स्वरूप पनि घातक हुन सक्छ भन्नेतर्फ सजग हुनै पर्छ । अझ नेपालको सन्दर्भमा जनता स्वयं सचेत र सजग हुनै पर्छ । जुन घरपरिवारले कोरोनाकै कारण सदस्य गुमाउनु परेको छ उनीहरूले भोग्नु परेको पीडाबाट पाठ सिक्नै पर्छ । किनकि हामीसँग न स्वास्थ्य सेवा यथेष्ट छ न त सरकारले जनताप्रतिको उत्तरदायित्व निर्वाह गरेको मान्ने आधार नै छ । विगत भएडै डेढ वर्षदेखि आतङ्क सृजना गरेको भाइरसविरुद्धको खोप लगाएर जनतालाई सुरक्षित गर्नेभन्दा सरकारको ध्यान राजनीतिक स्वार्थ मै केन्द्रीत भइरहेको छ । नेपालमा अहिलेसम्म पहिचान भएका अल्फा बी, डेल्टा बी र कप्पा भेरियन्ट प्रमाणित भइसकेका छन् । अति संक्रामक ती भेरियन्टको संक्रमण हाल केही कमजोर देखिएको छ, तरनियन्त्रण नै भने भइसकेको छैन ।

करिब दुई महिनापछि एकान्तबास खुल्ला भएको छ । कोरोनाको दोस्रो लहर उत्कर्षमा पुग्न लाग्दा जनताले पाएको सास्ती, मानसिक, आर्थिक तथा जीवन रक्षाको सङ्कट केही मत्थर भएको छ । यद्यपि विज्ञहरूले संक्रमण फैलिने दर पाँच प्रतिशतमा नभरुउजेल भाइरसजन्य त्रास कम नहुने बताएका छन् । अहिले संक्रमण दर बीस प्रतिशतभन्दा माथि छ त्यसैले खुल्ला भयो भनेर लापरवाही गरिनु घातक हुन सक्छ । विश्वमा एकसाथ आतङ्क सृजना गरेको भाइरसविरुद्ध उभिन खोप अनिवार्य छ भन्ने तथ्यहरूले पुष्टि गरिसकेको छ । तर, आफूले उत्पादन गर्न नसक्ने अवस्थामा विकसित देशहरूको सहयोगबिना हामीलाई खोप सम्भव छैन । यसका लागि सरकारले नै राजनीतिक, प्रशासनिक तथा कुटनीतिक पहल गर्नुपर्छ । यसमा सरकारको भूमिका कमजोर रहेका कारण खोपको सुनिश्चतता देखिँदैन । 'हिउँदलाई नभई वर्षालाई-आफूलाई नभई अर्कालाई' भन्ने गरिन्छ, त्यसैले उत्पादक देशहरूले अरूलाई सहजै खोप दिँदैनन् । यस्तोमा सरकारकै क्षमताले मात्र जनताको जीवन रक्षा गर्न सक्छ । संक्रमणकै बीच तीन जना स्वास्थ्य मन्त्री फेरिए तर, भरोसायोग्य वातावरण बनेन । अब पनि जनता सावधान नहुने, हेलचेक्र्याईं गरिरहने हो भने स्वास्थ्यका मापदण्डको पालना नगर्ने हो भने नयाँ भेरियन्टको बिस्तारलाई कसैले छेक्न सक्दैन ।

तुलसीराम खरेल

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अघ्यादेश मार्फत गत जेठ महिनामा प्रस्तुत गरिएको बजेट पश्चात् चुरे एकाएक चर्चामा आयो । ' वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको आधारमा खानीजन्य ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको निकासी गरिने खानीजन्य निर्माण सामग्रीको परिवहनको लागि उद्योगदेखि निकासी बिन्दुसम्म रोप-वे निर्माण गर्न आयातमा लाग्ने भन्सार छुट दिने योजना मिलाएको छु' भन्ने अघ्यादेशको बुँदा नं. १९९ मा उल्लेख थियो । यो प्रावधानको चौतर्फी विरोध भयो । सत्तारुढ कै एउटा घटकसहित मुलुकका प्रमुख दलहरूले बक्तव्य जारी गरेर उक्त कुराको विरोध गरे । नागरिक समाज र आम सर्वसाधारणको विरोधको आवाजले सामाजिक सञ्जाल ब्याप्त भयो, सर्वोच्च अदालतमा रीट पत्र्यो । अन्ततः असार ४ गते 'प्राकृतिक स्रोतमा राष्ट्रको स्थायी सार्वभौम अधिकार रहने' भनि सर्वोच्चद्वारा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा निकासी गर्ने सरकारी तयारीमा रोक लगायो ।

सर्वोच्चको आदेशमा भनिएको छ- 'राष्ट्रको प्राकृतिक स्रोत उपयोगमा अन्तरपुस्ता समन्वयलाई वातावरणीय अनुकूलतालाई महत्त्वका साथ हेर्नु पर्दछ । ढुङ्गा, गिट्टी जस्ता प्राकृतिक स्रोतसाधन उत्खनन् गरी निकासी गर्ने कार्यबाट राष्ट्रको प्राकृतिक स्रोत, वातावरणीय प्रभाव, वन्यजन्तु, पशुपन्छी, वनस्पति समेतका जैविक विविधतामा असर पार्ने देखिन्छ ।' यो सर्वोच्चको आदेशलाई धेरैले स्वागत गरे । व्यापार घाटा कम गर्ने सरकारको यो उपाय तत्कालको लागि टोकेो छ । आखिर किन भयो त यत्रो विरोध ? यसले के असर गर्छ ? ढुङ्गा, गिट्टीको प्रमुख स्रोत चुरे भनेको के हो ? यसको बहुआयामिक महत्त्व के रहेको छ ? यसको सेरोफेरोमा यो आलेख तयार गरिएको छ ।

उत्तरीतर्फको तिब्बतीयन प्लेटो र दक्षिण तर्फको गंगाको मैदानभित्र हिमालय पर्वतको काखमा अवस्थित नेपाल भूमि प्रकृतिको सुन्दर रचना हो । पश्चिममा शिन्धुमाँटीदेखि पूर्वमा ब्रह्मपुत्र नदीसम्म फैलिएको हिन्दुकुश हिमालय क्षेत्रको भण्डै बीच भागमा नेपाल अवस्थित छ । हिमालय पर्वतसँग समानावरत भएर महाभारत र चुरे पर्वत शृङ्खलाहरू फैलिएका छन् । चुरे बालुवा, गिट्टी, ढुङ्गाको थुप्रै मात्रै हो भनेर बुझ्ने हो भने हामीले केही पनि नबुझेका छौं भन्ने अर्थ हुन जान्छ । अवैधानिक र चोर बाटोबाट भइरहेको चुरे दोहनले त अनुमा नै गर्न नसकिने असरहरू छोडिसकेको कुराहरू र त्यसको संरक्षणको नाममा अबै रकमको दुरुपयोगको बारेमा ज्यादै कम मानिसहरूले मात्र जानकारी राख्ने गरेको बुझिन्छ । चुरेको महत्त्वबारे जानकारी दिनेखाले र सचेतना जगाउनेखाले सामग्रीहरूले मिडियाहरूमा उच्च महत्त्व पाउनुपर्ने त्यातिकै आवश्यक कुरा रहेको छ । चुरेको साहित्य लेखिनु पर्छ । चुरेको कविता बनुपर्छ । चुरेको महत्त्व खोजिनुपर्छ । चुरेको महिमाको ब्याख्या हुनुपर्छ । चुरे दोहनले पार्न सक्ने बहु आयामिक खतराहरू जनजनले जानुपर्छ ।

नेपाललाई हिमाल, पहाड र तराइ गरेर तीन धरातलीय क्षेत्रमा विभाजन गरिए पनि तराइ, चुरे-भावर, पहाडी, हिमाली र भोट प्रदेश गरी पाँच वातावरणीय इकाइहरूमा विभाजन गर्न सकिन्छ । समुद्री सतहदेखि करिब १२०० मिटरदेखि करिब २००० मिटरसम्म जुलिएर पूर्व-पश्चिम फैलिएको सबैभन्दा दक्षिणतर्फको कान्छो पर्वतले चुरे पर्वत हो । यसलाई सिवालिक क्षेत्र समेत भनिन्छ । यो क्षेत्र तुलनात्मक हिसावले कमलो माटो र चट्टानहरूबाट बनेको छ । यो ढुङ्गा, माटो, वनस्पति, जडीबुटी, जीवजन्तु, पानी आदिको महत्त्वपूर्ण स्रोत रही आएको छ । यसै क्षेत्रभित्र सिमसारहरू, अनेकौं धर्म र सम्प्रदायहरूका संस्कृतिका धरोहरहरू, राष्ट्रिय निकुञ्ज, ऐतिहासिक क्षेत्रहरू समेत रहेका छन् ।

पृथ्वीनारायण शाहले पूर्वी राज्यहरूमा हमला गर्दा कोशी नदी अहिलेको स्थानभन्दा करिब १२० किलोमिटर पूर्वबाट बहन्थ्यो । कोशी ब्यारेज बन्ने समयसम्म यो नदी पश्चिमतर्फ लाग्दा यहाँको चुरे प्रभावित बन्यो । त्यो पूर्वी नेपालको चुरे कमजोर बन्ने एउटा कारण हो भनी डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठले आफ्नो पुस्तक नेपाल नलेखिएका पाठाहरूमा उल्लेख गरेका छन् । भूभाषाको कृष्णथुम्कीदेखि सुदुरपश्चिमको ठाकुरद्वार, सुनसरीको बुढासुब्बादेखि

मकवानपुरको कुम्भान्ड सरोवर चुरेकै सम्पदा हुन् । भूभाषाको सताक्षीधाम होस वा हेटौंडाको बनसखन्डी सबै चुरेभित्रका सांस्कृतिक सम्पदा हुन् । मकवानपुरको कुम्भान्ड सरोवर त्रिवेणीधाम चुरे पहाडको कुशहरूको भाडीबाट उत्पन्न हुने कौशवाही नदी, कर्ना नदी र राप्ती (पौराणीक नाम कर्णावती)को संगमस्थल हो । अचम्म त के छ भने यिनिहरू मध्ये कौशवाही नदी उत्तरतर्फ बग्ने नदी हुन् । दक्षिण तर्फको चुरे पर्वत नै यसको मुहान हो । नेपाल र भारत बर्षामा एकमात्र स्थानमा लामे 'सत्ययूगादि कुम्भान्ड नवमी मेला' लामे स्थान पनि यही हो । सुनसरीको पञ्चकन्या छेउको भुताभुडे दरबार, मकवानपुरको मकवानपुरगढी, सिन्धुलीको सिन्धुलीगढी, यहाँका ऐतिहासिक स्थलहरू हुन् ।

चुरे नजोगाउने हो भने यहाँ उल्लेख भएका र उल्लेख हुन नसकेका सम्पदा र धरोहरहरूको पनि बिनास हुन्छ । तिनाउ नदीको किनारमा रामापिछेकसको खप्परको अवशेष भेटिएको थियो । यसले पनि चुरे क्षेत्रका स्थानहरू मानव विकासको इतिहाससँग जोडिएर रहेका ऐतिहासिक महत्त्वपूर्ण र आर्कियोलोजी एवम् एन्थ्रोपोजीका बिद्यार्थीका लागि त तीर्थस्थल समेत हुन सक्छन् । भूभाषा, इस्लाम संगममा कहीं चुलाचुली त कहीं मेनाचुलीको नामले यसलाई पुकारिन्छ । स्थान अनुसारका नामाकरण अर्को चाखलाग्दो कुरो छदैन । बाग जिल्लाको ठीक उत्तरतर्फ उत्पत्ति भएको 'चुरिया माई भगवती' धेरैको आस्थाको केन्द्र बनेकी छन् । यी देवी चुरेकै रक्षाको लागि उत्पत्ति भएको हुन भन्ने विश्वास समेत रहिरहेका छन् ।

रामसारसाइटमा उल्लेख भएका नेपालका १० वटा सिमसार मध्ये कोशी टप्पु (१७५०० हेक्टर), बीस हजारी ताल (३२०० हेक्टर), घोडाघोडी ताल (२५६३ हेक्टर), जगदीशपुर जलासय (२२५ हेक्टर) विश्व सम्पदा सूचीमा परेका चुरे क्षेत्रका सिमसारहरू हुन् । सिमसार भनेका प्रकृतिका मुग्रीलाहरू हुन् । पानीलाई सफा गर्ने, जलजिविका वासस्थान, उभयचरका प्रजनन केन्द्र र चराहरूले खाएका फ्रिडास्थल पनि सिमसार नै हुन् । चुरे भावरमा पलाएको पानी यिनीहरूको बाँच्ने आधार समेत हो । चुरेभित्र परेका राष्ट्रिय निकुञ्ज र वन्यजन्तु आरक्षणहरूमा कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्षण, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज सौराहा, पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज, सुक्ला

फाँट राष्ट्रिय निकुञ्ज विश्वकै दूर्लभ वन्यजन्तु वनस्पतिले भरपूर छन् । बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको सबै भाग चुरिया क्षेत्रमै पर्दछ । चुरे क्षेत्रमा रहेको वन सम्पदाका तथ्यांक र मूल्यांकन बिषयक नेपाल सरकार वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण विभागको सन् २०१४ को प्रतिवेदन अनुसार चुरेको क्षेत्रफल १८९०२६३ हेक्टर छ । जसमध्ये १३७३७४३ हेक्टर अर्थात् ७२.३७ प्रतिशत भू-भाग जङ्गलले ओगटेको छ । करिब ७ प्रतिशत भू-भाग चाहिँ मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्दछ ।

यो नेपालको सामग्रीक महत्त्व बोकेको क्षेत्र समेत हो । राजा वीरेन्द्रको समयमा भारतले नाकाबन्दी लगाएको बेला चीनबाट हतियार ल्याएर चुरे क्षेत्रमा राखिएको र त्यो भारतको सुरक्षाको हिसाबले संवेदनशील छ भनि भारतले आरोप समेत लगाएको थियो । सिन्धुलीमा अंग्रेजी सेनालाई गोर्खालीहरूले चुरेका तहरहरूमा लुकेर गरेको आक्रमण बिसर्ग सकिन्न । पूर्व-पश्चिम राजमार्ग बनेपछि राजमार्ग उत्तरतर्फ चुरेसम्म नै वृक्षारोपण गरिने नीति अहिलेसम्म अलपत्र परेकै छ । अलि बृहत्तर सोचाइको आधारमा हेर्ने हो भने चुरे भारत, बङ्गलादेशसम्म पनि जोडिन पुग्छ । यस हिसाबले यसको संरक्षणको बारेमा क्षेत्रीय अवधारणालाई अधि सार्नु उत्तिकै सान्दर्भिक छ । यो समय क्षेत्रको पर्यावरण, जलवायु, कृषि, जलसम्पदा, जैविकविविधतासँग चुरे प्रत्यक्ष जोडिएर रहेको छ ।

२०३६ सालमा नेपालीवनको जति फडानी भयो त्यो भन्दा बढी त अस्थिर राजनीतिको बर्तमान दशकहरूमा भएको देखिन्छ । चुरे क्षेत्रको वाटर टेबल पाँछ-छ

मिटरबाट २५/३० मिटर तल भरेको छ । जनकपुरका गाउँमा ४० फिटमा पानी आइरहेकोमा हाल १४० फिटसम्म गाडिएका ट्युबेलबाट मात्र पानी आउन थालेको छ । सप्तरी, सिराहा र सर्लाहीको अवस्था भन्न गम्भीर छ । जहाँ चुरेको दोहन पनि तीव्र छ । सिराहाको एउटा कार्यक्रममा पूर्व राष्ट्रपति रामवरण यादवले अबका सन्ततिले तराईमा गाई, भैसीको होइन ऊँटको दूध पिउनुपर्ने अवस्था आउन सक्छ भनेको कुरा आज सम्भन्नुपर्ने भएको छ ।

चुरे संरक्षण पुरानै मुद्दा हो । विश्व वन्यजन्तु कोषले 'तराई आर्क' अन्तर्गत वन्यजन्तुको आवत-जावतको लागि करिडोर सुनिश्चितको कुरा उठाई सहयोग पनि गरेको थियो । जर्मनी संस्था जिटिजेडले चाहीँ वन विकासको माध्यमबाट चुरे जोगाउने कार्यमा सहयोग गरेको थियो । त्यस्तै केयर नेपालले पूर्वी नेपालको चुरेमा काम गरिरहेको छ । गणतन्त्र नेपालका प्रथम राष्ट्रपति डा. रामवरण यादव कै सदित्छा बमोजिम राष्ट्रपति चुरे संरक्षण समिति गठन गरी सो मार्फत कामहरू २०६७ सालदेखि हुन थालेको थियो । बजेट विनियोजन गरेर तत्कालीन समयमा धेरै प्रयासहरू शुरु भए । अहिले चुरेको उत्खनन् गरेर गिट्टी, ढुङ्गा र बालुवा निर्यात गर्ने कुराले आफू चिन्तित बनेको डा. यादवले कान्तिपुरसँगको अन्तरवार्तामा हालसालै बताइसकेका छन् । यसको संरक्षणमा गणतन्त्र आएपछि मात्र दर्शौं अबर्ब खर्च गरिसकिएको छ । ढुङ्गा गिट्टी निर्यातले दर्शौं अबर्ब त नाफा होला, तर बिसौ खर्बको नोक्सानी व्यहोर्नुपर्ने डा. यादवले बताइसकेका छन् ।

पछिल्लो कालखण्डमा समेत यसको जगेर्नाको निमित्त धेरैकुराहरू उठे, तर चाहिना मुताविक काम हुन नसकेको र लुकिछिपी यसको दोहन जारी छ र यसको नाम गरेर धेरैले अबै रकमले खल्ली समेत भरेका कुराहरू छताछुल्ल भइसकेको छ । राष्ट्रिय गौरवको चुरे संरक्षण कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि गठित राष्ट्रपति चुरे तराई-मधेश संरक्षण विकास समितिका पदाधिकारीहरूको तलब, भत्ता, भ्रमण भत्ता र अन्य सुविधाहरूको ब्यापक दुरुपयोग हुनेगरेका कुराहरू आइसकेका छन् । समितिका पदाधिकारीहरू एकअर्काको कार्यालयका गतिविधिहरू हेर्न र अवलोकन गर्ने नाममा आफ्नो घर, माइतामा गएर बस्ने, राजनीतिक कार्यक्रमहरूमा सहभागी हुने तर लाखौंको रकम

भत्तास्वरूप कुन्याउने, गाडी सुबिधा लिनेखालको प्रवृत्ति हावी भएको कुराहरू विभिन्न सञ्चारमाध्यममा आएकै छन् । तत्कालीन सरकारले २०७१ साल असार २ गते चुरे समिति पुनर्गठन गरेको थियो । समितिको अध्यक्षमा पूर्व अर्थ सचिव रामेश्वर खनाल नियुक्ति भएका थिए । चुरेको बृहत्तर संरक्षणमा केही हुने आशा पलाएको थियो । केही कामहरूको शुरुवात पनि हुन थालेबाट आशाका किरणहरू समेत देखिन थालेका थिए । तर, खनालसहित चारजना बोर्ड सदस्यहरूले तत्कालीन वन मन्त्री अमिन्प्रसाद सापकोटाको दवाव भेल्ले नसकेर राजिनामा दिएपछि आशाहरूमा तुसारपात भएको थियो । लगातार यसलाई आफ्ना मान्छे नियुक्ति गरेर रकम कुन्याउने साधनको रूपमा प्रयोग गरिएको कुराप्रति इतिहास साक्षी छ । त्यसकारण चुरेको संरक्षणमा भएका कामहरूको बृहत्तर विश्लेषण गरेर कमजोरीहरू हटाउँदै वैज्ञानिक उत्खनन् र संरक्षणको कार्य साथसाथै चलाउनु आवश्यक हुन्छ ।

चुरे क्षेत्रमा नदीजन्य गिट्टी, ढुङ्गाको बेचाबिखन र प्रयोग बारे सरकारहरू बीच विवाद हुन थालेको समेत विभिन्न ठाउँमा देखिँदै आएको छ । हालै मात्र देवदह नगरपालिकाले चुरे क्षेत्रमा नदीजन्य पदार्थको बेचाबिखन खुल्ला गरेकोमा प्रदेश सरकारले रोक लगाईदिएको खबरहरू प्रकाशित भइसकेको छ । उता नगरपालिका भने नियमसम्मत ढङ्गले नै राष्ट्रपति चुरे मधेश संरक्षण समितिको स्वीकृति लिएर अनि वातावरण प्रभाव मूल्याङ्कन समेत पहिले नै गराइ काम थालिएको बताउँछ । अब विवाद होइन स्थानीय, प्रदेश तथा संघीय सरकारहरूको अधिकार क्षेत्र

किटान हुनुपर्ने र समन्वयात्मक ढङ्गले यसको रक्षाको लागि कार्य गर्नु आवश्यक देखिएको छ । अप्रत्यक्ष रूपमा, कानूनलाई हातमा लिएर चुरे दोहन गर्दा पनि बिकराल अवस्था आउने खतरा विज्ञहरूले बताइरहेका बेला औपचारिक रूपमै वैधानिक बाटोबाट यसको दोहन/उत्खनन् गर्न खोज्नु मुख्र्ता तथा दीगो सोचाइ हुन सक्दैन । यो नेपालले पञ्चायती व्यवस्थादेखि नै अँगिकार गरेको दीगो विकासको अवधारणाको विपरीतको कुरो हुन जान्छ ।

एकातिर हामिले समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको नारा दिएका छौं । तराई पहाडमा फराकिला बाटाहरू बनाउने बाँकी छ । माटो सुहाउँदो उद्योग, कलकारखानाको स्थापना गर्नु नै छ । यसका लागि पनि चुरेको उत्खनन् हुने नै छ । बिदेश निर्यात गर्ने हाम्रो नीतिले बिदेशी खुशी पार्दछ किनभने छिमेकी भारतले प्रायः सबैतिर धेरै फराकिला सडक निर्माणलाई उसले उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ । त्यसको लागि उसले नेपालको स्रोत खोजेको हुन सक्छ । हाम्रो सीमा जोडिएका बिहार र बङ्गालका फराकिला बाटाहरूको ढुङ्गा गिट्टीको स्रोत हाम्रो चुरेलाई बनाएर हामी भने अलपत्रमा पर्नु हुँदैन । चुरे ढुङ्गा गिट्टी र बालुवाको स्रोत मात्र होइन यो त नमूना पर्यावरणको धोतक समेत हो । चुरे जैविक विविधताको खानी हो । चुरे तराईको पानीको मुहान हो । चुरे हिमालय पर्वतको कान्छो भाइ हो । चुरे नेपालको सामग्रीक महत्त्वको क्षेत्र पनि हो । चुरे कमलो पहाड हो । चुरे पहाड पानीको सञ्चम हो । चुरे दक्षिणतर्फको अन्न भण्डारको पानीको जननी हो । चुरे प्राकृतिक सुन्दरताको स्रोत हो । चुरे जङ्गल र वन्यजन्तुको साझा घर हो । चुरे असंख्य सीमसारको क्षेत्र हो । चुरे हामीले बुझ्न नसकेको रहस्य हो । समग्रमा चुरे एउटा भौगोलिक सत्य हो । बङ्गालको खाडीबाट आउने पानीयुक्त वायुलाई केही हदसम्म रोकेर वर्षा गराउने प्रथम पर्वत समेत चुरे हो । चुरे तराईलाई मरुभूमि हुनबाट जोगाउने इश्वरीय वरदान पनि हो ।

चुरे क्षेत्रले नेपालको कुल भू-भागको १२.७८ प्रतिशत ओगटेको छ । यो क्षेत्रले नेपालका २९ वटा जिल्लालाई छोएको छ । यी जिल्लामा ६० प्रतिशत जनसङ्ख्या रहेको छ । यस क्षेत्रलाई पूर्वी, मध्य र पश्चिम गरी तीन वटा भौगोलिक खण्डहरूमा विभाजन गरेर कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न अनिवार्य छ । समग्र चुरेलाई एउटै आँखाले हेर्नुहुँदैन किनकि यसभित्र पनि विविधता देख्न सकिन्छ । तुलनात्मक रूपले पूर्वको चुरे पश्चिमको भन्दा कमसल तथा होचो छ । धेरै स्थानहरूमा यो लुकेको समेत छ । ढुङ्गा, गिट्टी र जंगलको दोहनले जैविक विविधतामा ह्रास, पहिरोको उच्च सम्भावना, तराइको पानीको स्रोत सुक्ने समस्याहरू देखापरिसकेका छन् । चिया, कफी, खर, जडीबुटी लगायतका लाभका खेती बिस्तार गरिनु रक्षी देखिन्छ । वृक्षारोपण गरेर दिवाएका पहिरोहरू नियन्त्रण गरिनु पर्दछ । त्रिविधिको केन्द्रीय वातावरण विज्ञान विभागले चुरे क्षेत्रमा १० हजार एक सय ३४ वटा पहिरोहरू पहिचान गरिसकेको छ । जसले करिब ४९००० हेक्टर जमीन नोक्सान गरेको छ । तीव्रगतिको वन फडानी, वन्यजन्तु बिनास, जनसङ्ख्याको चाप, चोरी सिकारी, वन डडेलो, अन्धाधुध गिट्टी ढुङ्गाको उत्खनन् यसको दोहनका कारणहरू बनेका छन् ।

२०७७ को सुख्खा हिउँदमा देखिएको वन डडेलोलाई आजसम्मकै सबैभन्दा धेरै फैलिएको र बिनासकारी भनिएको छ । दक्षिण एसियायी डडेलो नियन्त्रण समाजले जनाए अनुसार मार्चदेखि जुनसम्म नै यो क्षेत्रमा डडेलो लाग्ने गर्छ । पुराना पहिरोहरू काट्दै बनाइएका सडकहरूका संरचनाहरूले पुनः पहिरो जाने अवस्थाहरू सृजना भइरहेको देखिएको छ । यसले पनि नेपालमा दीगो विकासको नीतिलाई गिन्याएको देखिन्छ । मिडिल सिवालिकमा र लोवर सिवालिकमा बढी पहिरो देखिनुले यसले दक्षिणतर्फको अन्न भण्डारलाई सिँधै असर पार्न सक्ने देखिन्छ । नीतिगत रूपमै चुरेको अन्धाधुन्द दोहन हुने हो भने र पदाधिकारीहरूले ठगी खाने भाँडो बनाएसम्म चुरेपूी बहुआयामीक स्रोतहरूको जगेर्ना हुँदैन । नदीमा जम्मा भएको गिट्टी, ढुङ्गा र बालुवाको सही र वैज्ञानिक ढङ्गले उपयोग नगर्ने हो भने फेरि तराईका नदीहरूको धरातल माथी उठेर उल्टो असर पनि हुन सक्छ । त्यसकारण नदीजन्य पदार्थको वैज्ञानिकको उत्खनन्को आवश्यकता भए पनि खानीजन्य उत्खनन् पर्यावरण मैत्री हुने सक्दैन । तराईमा मरुभूमिकरण हुने, उत्पादकत्व घट्ने अनि हाम्रो खाद्यान्नमा हुनु परितभरता भन्न बढेर जान्छ । पर्यावरणमा असन्तुलन पैदा हुन्छ । धेरै प्राकृतिक पारिस्थितिक प्रणालीहरूको अस्तित्व अन्य हुन सक्छ । एकातिर समयमै बेथितहरूको अन्त्य गर्दै यसको संरक्षणमा स्थानीय, प्रादेशिक र केन्द्रीय सरकारहरूले प्रष्ट नीतिहरू बनाउनु अनिवार्य देखिन्छ भने अर्कोतिर जसरी अझ नागरिक एवम् सरोकारवाला सबै सचेत हुनु उत्तिकै जरुरी छ ।

tulasikharel1973@gmail.com

राजकुमारको उपचारमा सहयोग गरिदिन आग्रह

वित्तामोड, असार ८ । गंगामाया तथा नरबहादुर बस्नेत स्मृति क्यान्सर पीडित सहयोग संस्थाले राजकुमार बचाउ

अभियान शुरु गरेको छ । विगत एक वर्ष अघिदेखि नशा तथा लिभर सम्बन्धी समस्याका कारण थला परेका भूभाषा हल्लिबारी वडा नं. ४ लाबुङडाँडाका राजकुमार मावो लिम्बूको उपचारमा सहयोग पुर्‍याउने उद्देश्यले आर्थिक संकलन समिति गठन गरेर राजकुमार बचाउ अभियान शुरु गरेको हो । संस्थाले राजकुमारको उपचार सहयोग संकलनका लागि भुपाल बस्नेतको संयोजकत्वमा समिति समेत गठन गरेको छ । राजकुमार बचाउ अभियानको गठित

समितिको सहसंयोजकमा अनिल चौहान, सदस्यहरूमा सुवास वाइकोटी, दीपकराज मैनाली, विखंबहादुर थाम्पोहाङ, दिलिप शाह, प्रेम राई, विशाल लिम्बू, नरप्रसाद खनाल, नितेश्वर शाह हलुवाई र सन्तु थापा मगर रहेका छन् ।

आर्थिक कठिनाइका कारण अस्पताल भर्ना हुन नसकिरहेका मावोलाई उपचारार्थ कनकाई अस्पताल वित्तामोडमा भर्ना गरिएको जानकारी दिँदै संयोजक बस्नेतले सहयोग गरिदिन सबै संयोजी महानुभावहरूमा आह्वान समेत गरे ।

वित्तामोड, असार ८ । शैक्षिकसत्र २०७८ का लागि विद्यालयमा पुस्तक वितरण शुरु गरिएको छ । नेपाल सरकार शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले १, ३ र ६ कक्षाका नयाँ पाठ्यपुस्तकसहित १००० सम्मका पुस्तक सहजै उपलब्ध गराएको हो ।

विश्वले भर्तिले रहेका कोभिड-१९ महामारीको विद्यालय र विद्यार्थीहरूमा प्रत्यक्ष असर परेको र शैक्षिकसत्र वैशाखबाट शुरु हुने भएता पनि यो महामारीको कारण सरकारले असार १ गतेदेखि विद्यार्थी भर्ना सञ्चालन गरेको

अर्जुनधारा नगर शिक्षा प्रमुख उप सचिव तोयानाथ रेग्मीले बताए । पुस्तक विद्यार्थीहरूको हात-हातमा सहजै प्राप्त होस भन्ने पूर्वाञ्चल डिलर हलसी पुस्तक पसलका सञ्चालक युवराज डाँगीले विद्यालयहरूमा पुगी

सकेको बताए । पुस्तक प्राप्त भए पनि विद्यालय कहिलेदेखि र कसरी व्यवस्थापन गरी सञ्चालन गर्ने भन्ने विषयमा स्थानीय नागरिकले भने निर्देशन नगरेको भानु मा विकास प्रज रुपक दाहालले बताए ।

१८ बुँदे माग राख्दै जापन

□ उमानाथ भण्डारी

कमल, असार ८। नेपाल शिक्षक महासंघ कमल गाउँ समितिले विभिन्न माग राखी कमल गाउँपालिकामा जापनपत्र बुझाइएको छ । गाउँपालिकामा कार्यरत शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको पेशागत हकहित संरक्षण तथा कोभिड-१९ बाट सिर्जित विषम परिस्थितिमा विद्यालयको पठनपाठन प्रक्रिया सञ्चालनसँग सम्बन्धित विभिन्न १८ बुँदे माग राखी जापनपत्र बुझाइएको हो ।

कमल गाउँपालिकामा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूका शिक्षकहरूलाई प्रविधि सम्बन्धी तालिम र प्रविधि सामग्री (ल्यापटप) उपलब्ध गराइनुपर्ने, सबै तहका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई महिनैपिच्छे तलब खुवाउने व्यवस्था गरिनुपर्ने, कोभिडको दोस्रो डोज खोपको व्यवस्था गरिनुपर्ने,

विद्यालयलाई उपलब्ध हुने मसलन्द रकम वृद्धि गरिनुपर्ने, विद्यालयहरूमा तीव्रगतिको इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराइनुका साथै कम्प्युटरहरू मर्मतका लागि दक्ष प्राविधिक उपलब्ध गराइनुपर्ने, प्रधानाध्यापक तथा शिक्षकलाई भ्रमणयोग्य शैक्षिक संस्थाहरूको अवलोकन भ्रमण गराइनुपर्ने जापन-पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

त्यसैगरी सरकारले बाल शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको लागि तोकेको मासिक तलबमा महँगी भत्ता वापत थप दुई हजार रुपैयाँ उपलब्ध गराइनुपर्ने, विद्यालयका लेखापालहरूलाई खरिदार सरह तलब उपलब्ध गराइनुपर्ने, हरेक विद्यालयको लागि अतिरिक्त कार्यक्रम सञ्चालनार्थ बजेट विनियोजन गरिनुपर्ने, कोभिड-१९ को संक्रमण रोक्नको निम्ति हरेक विद्यालयमा मास्क, सेनिटाइजर, हात

धुने साबुन, थर्मल गन लगायतका सामग्रीहरू सहित स्वास्थ्यकर्मी समेत उपलब्ध गराइनुपर्ने जापन-पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइएका शिक्षक अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षकहरूलाई स्केल बमोजिमको तहगत मासिक तलब तथा दशैँ खर्च उपलब्ध गराइनुपर्ने, अनुगमन समिति निर्माण गरी विद्यालयहरूको नियमित अनुगमन गराइनुपर्ने, शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूलाई दिवा खाजा उपलब्ध गराउन गाउँपालिकाको बजेट मार्फत कार्यक्रम ल्याइनुपर्ने, शिक्षक कर्मचारीहरूको कार्य दक्षताको उचित मूल्याङ्कन गरी सम्मान तथा पुरस्कार उपलब्ध गराइनुपर्ने लगायतका मागसहितको जापन-पत्र महासंघका अध्यक्ष हिमप्रसाद दाहालले गाउँपालिकाकी अध्यक्ष मेनुका काफ्लेलाई बुझाएका थिए ।

नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन कमल गाउँ समितिका अध्यक्ष श्री मधुसुदन अधिकारी, नेपाल शिक्षक सङ्घ कमल गाउँ समितिका अध्यक्ष हेमकुमार श्रेष्ठ, एकीकृत अखिल नेपाल शिक्षक सङ्गठन कमल गाउँ समितिका अध्यक्ष यामनाथ दाहाल र कर्मचारी युनियन कमल गाउँ समितिका प्रतिनिधि महेन्द्रकुमार अधिकारी लगायत विभिन्न संघ-संस्थाका शिक्षकको सहभागिता रहेको थियो ।

यातायात मजदुरलाई खाद्यान्न

बितामोड, असार ८। दोस्रो लहरको कोरोना महामारीका कारण निषेधाज्ञा लम्विँदै गएपछि छाक टार्न समेत समस्या भैरहे आएका यातायात मजदुरलाई अखिल नेपाल ट्रेड युनियन भ्यापाले खाद्यान्न वितरण गरेको छ ।

महासंघ भ्यापाले ४० जना यातायात मजदुरलाई राहत वितरण गरेको हो । उनीहरू प्रत्येकलाई १० केजी चामल, आधा केजी दाहाल, एक केजी नून, एक प्याकेट सोयाबिन र आधा लिटर खानेतेल

वितरण गरेको महासंघ प्रदेश नं. १ का इन्चार्ज भूपाल सापकोटाले जानकारी दिए । करिव ३० हजार रुपैयाँ बराबरको खाद्यान्न सामग्री वितरण गरेको महासंघ भ्यापाकी अध्यक्ष सीता सापकोटा सन्ध्याले जानकारी दिइन् ।

बितामोड आसपास क्षेत्रका यातायात मजदुरहरूलाई राहत वितरण गरिएको हो । राहत वितरण कार्यक्रमको समन्वय अखिल नेपाल यातायात मजदुर संघ भ्यापाका सदस्य पदमलाल तामाङले गरेका थिए ।

सेफ्टी ट्याङ्की
तथा ढल सफाई

अत्याधुनिक ट्रकों (Trabo) प्रविधि सिस्टमको दूले ट्याकीबाट सलामा ड्रान्जरेहित हनुहरहको सेफ्टी ट्याकी सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।

चट्ट फोन भट्ट सेवा

सम्पर्क: ०२३-५५०६२०
९८४२६५५७००, ९८०४९३९१००

साम्रा सेफ्टी ट्याङ्की
तथा ढल सरसफाई

भ्यापामै पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको दूले र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

सम्पर्क: ९८१४९९३७१२,
९८२४९८१७७४, ९८४२६७७८५५,
९८६२६४८२८२

चिनारी राजश्व सेवा सेन्टर

- अनलाइन कर भुक्तानी / कर चुक्ता प्रमाणपत्र
- पर्सनल पान नम्बर पनि बनाइन्छ ।
- सरकारी निकायमा व्यवसाय दर्ता गर्नको लागि कागजात तयार गर्ने ।
- लेखा परीक्षण /VAT BILL सम्बन्धी काम

मो. ९८०४९७५४०६, ९८४२६४३३७५

सुरक्षा गार्डको आवश्यकता

२५ वर्ष माथि ५० वर्षसम्म उमेर भएका पुरुष र २० वर्षदेखि ३० वर्ष उमेर भएका महिला सेक्युरिटी गार्डको आवश्यकता परेको हुँदा इच्छुकले त-सम्पर्क गर्नुहोला ।

भू.पू. आर्मी, प्रहरीलाई विशेष ग्राह्यता ।

विराट गोर्खा सेक्युरिटी प्रा. लि.

सम्पर्क कार्यालय बितामोड सिटी सेन्टर पूर्व, देवी कलेज रोड

फोन : ९८४२६२५०२०, ९८०४७३१५६८, ९८०४५६७८६२

ताप्लेजुङ-पाथीभरा सफल यात्रा

बितामोडबाट ताप्लेजुङ हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेचम्बु, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

ताप्लेजुङ पाथीभरा काउन्टर

मो. ९८०३२५०४७२/९८०१३६४०९३

अर्जुनधारा यातायात प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित आरमदारी यात्रा

बितामोडबाट रवि विहान ९ बजे गाडी नम्बर १७९९ अनुप, ९८४२६९८२४८, ५४६ उत्तम ९८४२६७२८२४, चन्द्र ५२६-९८६७९९३४९१ साथै समालटार, २:१५ बजे सानुबर्द २:४५ बजे दैनिक सेवा उपलब्ध छ ।

अध्यक्ष: गोपाल धिमिरे (९८४२६८४५६), बितामोड काउन्टर सीताराम आचार्य: ९८४२६२३५२

‘एक घर एक पशु बीमा’ कार्यक्रम लागू

रुपैयाँ मूल्यको छ । पशु प्राविधिकको सिफारिसमा एक लाख मूल्यको भैसीको बीमा उनले गराइन् । एक लाख ५० हजारमा गत वर्षमात्र छिमेकीबाट किनेर ल्याएकी शर्मिलाको भैसीले दिनमा १६ लिटर दूध दिन्छ । उनले दुई लिटर दूध घरमा खपत हुने र बाँकी १४ लिटर दूध बजारमा बिक्रीका लागि लैजाने गरेको बताइन् ।

‘यति धेरै मूल्य हालेर भैसी किनेको छु । कथमकदाचित भैसी मरिहाल्यो भने त मेरो लगानी चुर्लुम्म डुबिहाल्छ नी’- उनले भनिन्- ‘रिक्स कम्पनीका लागि बीमा गरेकी हुँ । बीमा गरेपछि कम्पनीले रिक्स व्यहोर्छे नी ।’

वडाको ठगबस्तीका अधिकांश किसानका घरमा उन्नत जातका गाई छन् । २२ लिटरसम्म दूध दिनेखालका गाई किसानले पालेका छन् । चन्द्रडाँगी वीजाविजन केन्द्रमा केही वर्ष पहिले

पशु बीमाप्रति आकर्षित हुन थालेको वडाध्यक्ष खुलालले बताए । निवेदन गर्न छुटेकाको दाँतमा ढुंगा लागे जस्तो भएको स्थानीयले बताए । पशु बीमा गरेपछि एक वर्षभित्र पशु मरेमा बिमाइको ९० प्रतिशत रकम कम्पनीले किसानका घरमै पुगेर दिन्छ ।

व्यावसायिक रूपमा पशुपालक किसानले बिमा गरेपछि पशुमा लाग्ने महामारी रोगबाट हुने क्षतिको सामना गर्नु पर्दैन । व्यवसायमा गरेको लगानी खेर जानबाट जोगिन पशुमा गरेको बीमा धेरै प्रभावकारी भएको किसानको भनाइ छ । बीमा गरेका पशु दुर्घटना, रोग तथा महामारीबाट मरेको खण्डमा बीमा कम्पनी घरमै पुगेर दावी भुक्तानी दिने कम्पनीका एनएलजी कम्पनीका प्रतिनिधि लक्ष्मीप्रसाद नेपालले बताए ।

पशुपालनको जोखिम घटाउन, किसानलाई पशुपालनतर्फ प्रोत्साहन गर्न, नश्ल सुधार गर्न, बडालाई दूध, दहि मोहीमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि बडामा बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको वडाध्यक्ष खुलाले जानकारी दिए ।

पशु बीमा गर्दा बीमा कम्पनीले सिरियल नम्बरसहितको ट्याग पशुका कानमा लगाइ दिन्छन् । बीमा दावी भुक्तानी लिन किसानले पशु मरेको बारे तीन दिनभित्र कम्पनीमा जानकारी दिनुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ ।

तार जालीको मूल्य रेट

जीविका इन्टस्टीज बितामोड-८ बाट उत्पादन हुने विभिन्न साइजको ढुङ्गा भर्ने तार जाली (वक्स) आठ गेज बोर्डरको ११ गेज मेस वायर मेसीन मेड जाली १००x८०mm को मेस साइज भएको जालीको प्रति गोटा दरभाउ तपसीलमा उल्लेख गरिएको छ ।

तपसील

मिटरमा	प्रति गोटा रु.	भ्याट	
३x१x१	४८३०-	१३%	
२x१x१	३४२०-		

नोट: उल्लेखित रेटमा १% छुट गरिनेछ ।

सम्पर्क : ९८५२६७११२१, ०२३-४५५२०६

ताप्लेजुङ-पाथीभरा सफल यात्रा

बितामोडबाट ताप्लेजुङ हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेचम्बु, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

ताप्लेजुङ पाथीभरा काउन्टर

मो. ९८०३२५०४७२/९८०१३६४०९३

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्याक पूर्वाञ्चल अस्पताल बितामोड भ्यापामा हाडजोर्नी तथा नसाका बिरामीहरूको सफल उपचार ।

जर्ज तथा उपचार हुने समस्याहरू

- गर्धन, हाड, कम्मर दुब्ने, हिस्स प्रोल्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी छिडिएको
- बाघ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुब्ने, जोर्नी जाम भएको
- शरीर झमझमाउने, पाल्ने, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारालाइसिस तथा हिँड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुई भाग नचल्ने, मुख बाड्गिएको बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा झिन्न नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।

स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड

नेपाल टेलिकम पूर्व बितामोड, भ्यापा (फोन : ०२३-५४०१२३, ९८०३५४६१९९)

सेफ्टी ट्याकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला ।

भ्यापा सेफ्टी ट्याकी तथा ढल सफाई

बितामोड सम्पर्क **राजकुमार श्रेष्ठ** ९८५२६४६००५ ९८०६०१०४१० ९८४२६३४६२७ ०२३-५४६००५

वमक सम्पर्क: देवी सिटौला ९८२४९७९१८५ ९८४२७६०२६५ ९८४२३३२४३०

भ्यापामै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्याकीबाट सफाई गरिन्छ ।

ज्यो. मधुसुदन रिजाल
(स्वर्णपदक विजेता)
वैदिक व्योतिष परामर्श केन्द्र
गणेश्वर रोड, बितामोड (९८४२०७४९१)

मेष (चु. चे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. अ)

साहित्य एवम् कलामा रुची जग्नेछ, स्त्री, पुत्रबाट सुख एवम् लक्ष्मीस्थिर रहनेछन् ।

बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो)

राप्ती दिन छ, दिदी-बहिनीबाट सहयोग पाइनेछ, ससुरालीबाट सहयोग मिल्नेछ ।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. छ. के. को. ह)

मित्रहरूका भेटघाट हँसखेल हुनेछ, मान-प्रतिष्ठा ख्यातीमा वृद्धि होला । अन्न वस्त्रको लाभ होला ।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो)

स्वास्थ्यमा समस्या आउँला, आर्थिक समस्याले भण्डै संकटको रूप लेला । कामकाजहरू अधुरा रहँलान् ।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे)

प्रेम सम्बन्ध मिलनको क्षण आउँला, धनको लाभ होला, उपहार प्राप्त हुने योग छ ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो)

बुद्धि तथा चरित्रको विकास होला, लक्ष्मीको साथ मिल्ला, शक्ति र साहसको वृद्धि होला ।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. तो)

धन लाभ हुनेछ, सम्मान वृद्धि होला, शत्रु परास्त हुनेछन् ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु)

बुद्धि तथा चरित्रको विकास होला, मित्रजनबाट यदाकदा सफलता मिल्ला, काम सफल होला ।

धनु (ये. यो. म. मि. भु. घ. फा. ट. ने)

अध्ययन कार्यमा बाधा होला, मन चिन्तित होला, अनावश्यक विवादमा पर्ला ।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि)

तपाईंमा उताउलोपन आउँला । उपहार प्राप्त हुने योग छ । शत्रु नाश होलान् ।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा)

कार्यसिद्धीको योग छ । अप्ठ्यारो काममा सफलता मिल्ला धन, वस्त्र वा कुनै बहुमूल्य वस्तुको प्राप्त होला ।

मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. च. वि)

साधारण दुर्घटनाको भय होला, अनावश्यक काममा धन नाश होला । आर्थिक संकटबाट गुञ्जनुपर्ला ।